

motive iz Zagreba, Samobora, Dalmacije, interijere i motive prirode, osobito cvijeće, u koje unosi mnogo svjetla i vedrih toplih boja. Izlagala s Klubom likovnih umjetnica (1939, 1940), a samostalno u Zagrebu (1952) i Samoboru (1959).

MUCHA, Alfons, češki slikar i grafičar (Ivančice, Moravska, 24. VII. 1860 — Prag, 14. VII. 1939). Slikarstvo učio u Münchenu i Parizu, gdje je živio 1888—1910. Radio je dekorativne panoje, ilustracije za knjige i časopise, nacрте za predmete primijenjene umjetnosti i reklame, a popularnost je stekao kazališnim plakatima za Saru Bernhardt. Ciklus slika *Slavenska epopeja* (1910—26) posvetio je češ. i slav. povijesti. Opremio je paviljon Bosne i Hercegovine na Svjetskoj izložbi u Parizu 1900, izlagao na izložbi Društva hrvatskih umjetnika 1900/01. u Zagrebu i s hrv. umjetnicima 1906. na II. izložbi »Lade« u Sofiji. Bio je počasni član JAZU od 1930. Njegova grafička umjetnost pripada razdoblju srednjoeur. secesije, dok su mu pov. teme u tradiciji XIX. st.

LIT.: M. Henderson, The graphic work of Alphonse Mucha, London 1978. — O. Maruševski, Majstor šutljivog plakata Alfons Muha, Vijesti MK, 1978, 1. — J. Kotalik, Alfons Muha i češka umjetnost (katalog), Beograd—Zagreb 1982. O. Ma.

MÜCK, Branimir, arhitekt (Zagreb, 11. I. 1919). Diplomirao 1947. na Tehničkom fakultetu u Zagrebu. Djelovao u Sarajevu sve do mirovine 1982. Po njegovim projektima izvedeni su brojni stambeni, školski i zdravstveni objekti, domovi kulture, upravne i poslovne zgrade, te hoteli u Sarajevu, Zenici, Mostaru, Sisku, Tuzli, Dobroju, Gospiću i Bihaću. Na natječajima postiže zapažene rezultate (I. nagrada za hotel u Foči, 1952).

MÜCKE, Josip Franjo, slikar (Nagyatád, Mađarska, oko 1819 — Pečuh, 1. X. 1883). Na Akademiji u Beču pohađao je klase historijskoga crtanja (L. Kupelwieser) i slikanja krajolika (1835—43. s prekidima). Poslije boravka u Beču došao je u Vukovar gdje je 1843. naslikao *Žalosnu Gospu*. U Vukovaru je portretirao više članova grofovskih obitelji Eltz (*Sofija Schönborn-Eltz*, 1858) i Pejačević te imućne građane, a slikao je i motive iz parka (*Pogled na park Eltz u Vukovaru*, 1857). U Osijeku je 1860—65. slikao portrete građana i aristokracije (*Gabrijela Pejačević*, 1857; *Karl Morgenthaler*, 1862) te crkvene slike; slikao je također i u Đakovu (*J. J. Strossmayer*). Široj se javnosti predstavio na Prvoj dalmatinsko-hrvatsko-slavonskoj gospodarskoj izložbi u Zagrebu 1864. kao slikar portreta, žanr-prizora i crkvenih slika (*Isus na križu*, *Ecce homo*, *Sveta Obitelj*). Sljedeće godine doselio je u Zagreb, gdje je slikao prizore i ličnosti iz hrv. povijesti (*Nikola Zrinjski na kuli Sigeta*, 1866; *Dolazak Hrvata u Hrvatsku*, 1867; *Savez Ljudevita Posavskog sa Slovincima*, 1867; *Razjareni Hrvati ubijaju Ljutomisl*, 1870). Zamislio je ciklus litografija s dvanaest pov. prizora, ali ih je izdao samo osam. I nadalje je slikao portrete (*Lj. Vukotinović*, 1866; *Ban L. Rauch*, oko 1870). Od njegovih crk. slika očuvale su se one u Divuši na Kordunu i Sikirevcima u Slavoniji. M. je u Zagrebu podučavao slikanje (učenici su mu bili F. Quiquerez i kćerka Marijana Ludovika), a želio je osnovati slikarsku akademiju. Od 1875. živio je u Pečuhu gdje je portretirao osobe iz tamošnjega društva.

M. je slikao u duhu tonskoga akademskoga realizma bečke škole a najveći domet postigao je u portretima, poglavito onima prožetim notom intimnosti. Za hrv. umjetnost važan je kao slikar povijesne tematike.

LIT.: Lj. Babić, Umjetnost kod Hrvata u XIX. stoljeću, Zagreb 1934. — O. Švajcer, Bildnisse J. F. Mücke (1819—1883), Osječki zbornik, 1942, 1. — R. Putar, Slavonija, u katalogu: Slikarstvo XIX stoljeća u Hrvatskoj, Zagreb 1961. — B. Kelemen, Novi podaci o nekim našim slikarima XIX stoljeća, Republika, 1964, 12. — M. Schneider, Historijsko slikarstvo u Hrvatskoj (katalog), Zagreb 1969. — B. Balen, Josip Franjo Mücke 1819—1883 (katalog), Osijek 1971. — M. Schneider, Portreti 1800—1870 (katalog), Zagreb 1973. — Ista, Slikar Josip Franjo Mücke, Osječki zbornik, 1979, 18. — O. Švajcer, Domaći i strani slikari XVIII. i XIX. stoljeća u Galeriji likovnih umjetnosti Osijek, Osijek 1987—88. — K. Prijatelj, Replika portreta biskupa Strossmayera J. F. Mücke u samostanu Tolisa, Bulletin HAZU, 1994, 1. — M. Bregovac Pisk, Ferdinand Quiquerez (katalog), Zagreb 1995. R.

MÜCKE-JAKABFFY, Marijana Ludovika, slikarica (Vukovar, 18. II. 1845 — Sotin, 18. V. 1919). Kći slikara J. F. Mücke, od kojega je primila prvu pouku u slikarstvu. Učila je na Akademiji u Veneciji i u Rimu. Na Prvoj dalmatinsko-hrvatsko-slavonskoj gospodarskoj izložbi u Zagrebu 1864. izložila je sliku *Prvi jad*. Kompoziciju *Pohod Marije Elizabeti* za crkvu Sv. Marije u Zagrebu slikala je 1887. po živim modelima iz visokoga zagrebačkoga društva. U Zagrebu je imala atelje, gdje je slikala portrete (*R. Walter*) i crkvene slike, danas nepoznate.

LIT.: O. Švajcer, Domaći i strani slikari XVIII. i XIX. stoljeća u fundusu Galerije likovnih umjetnosti Osijek, Osijek 1987—1988. L. D.

MUCKO, Ivan, arhitekt (Zagreb, 1. XII. 1961). Diplomirao na Arhitektonskome fakultetu u Zagrebu 1985. Autor je projekata za stam-

J. F. MÜCKE, *Portret grofice Sofije Schönborn-Eltz*. Osijek, Galerija likovnih umjetnosti

bene zgrade u Novoj vesi 71 (1990—91), stambenu zgradu u ulici Pantovčak 123 (1992). Sudjeluje na natječajima za osnovnu školu na Bilome brigu u Zadru (1989, I. nagrada s M. Turkulinom i D. Novoselcem), stambenu zgradu na križanju Ulice grada Vukovara i Runjaninove ul. u Zagrebu (1989, I. nagrada s D. Novoselcem), te na više međunarodnih natječaja.

LIT.: E. Šmit, Tri laka komada buduće zagrebačke arhitekture, ČIP, 1990, 2. — F. Vukić, L'Architettura di fine secolo a Zagabria, Bologna 1991. — T. Ito, In The Narrow Defile Between Reality and Fiction, Japan Architect 1989, 383. F. Vu.

MUĆ GORNJI, selo u zaleđu Splita. U rim. doba naselje *Andetrium*, što potvrđuju ostaci arhitekture i nadgrobni natpisi. Kraj crkve Sv. Petra 1871. je nađen dekoriran ulomak grede s natpisom hrv. kneza Branimira i uklesanom godinom 888. Natpis glasi: Branimiri annor(um) Xpi (christi) Sacra de Virg(ine) carne(m) ut su(m)ps(it) s(acrum) DCCCCLXXX et VIII vi q(ue) indic(tione) (Zagreb, Arheološki muzej). Tu je bila starohrv. crkva — vjerojatno adaptirana ant. građevina. Uokolo je starohrv. nekropola.

LIT.: Lj. Karaman, Iz kolijevke hrvatske prošlosti, Zagreb 1930. — M. Abramčić, Novi vojnički spomenici iz Andetriuma, VjAHD, 1940. — F. Oreb i M. Zekan, Zaštitno iskopavanje srednjovjekovne nekropole u Muću Gornjem, Godišnjak zaštite spomenika kulture, 1980. — M. Zekan, Prilog proučavanju arhitekture iz koje potječe natpis kneza Branimira u Muću Gornjem, Gunjačin zbornik, Zagreb 1980. Du. J.

MUHA, Vilim, slikar (Gospić, 21. IV. 1887 — Zagreb, 7. IX. 1957). Polazio privatnu slikarsku školu H. Streblowa 1903—04. u Beču i Umjetničku akademiju u Pragu 1904—09 (V. Bukovac i R. Ottenfeld). Slikao krajolike (*Kupa*, 1912), mrtve prirode (*Cvijeće*, 1918) i portrete (*Portre ljekarnika Werkleina*, 1925) na tragu Bukovčeva poentilizma i plenerizma. — Samostalno izlagao u Zagrebu 1913. i Karlovcu 1931. Bio je lik. pedagog u Bjelovaru, Petrinji i Zagrebu. R.

MUJADŽIĆ, Omer, slikar (Bosanska Gradiška, 1. II. 1903 — Zagreb, 28. X. 1991). Diplomirao na Akademiji u Zagrebu 1924 (F. Kovačević, Lj. Babić). Studij nastavlja na École des Beaux-Arts u Parizu 1925/26. God. 1931—73. bio je profesor na zagrebačkoj Akademiji. Izlagao s »Grupom šestorice« u Zagrebu 1926 (Augustinčić, Grdan, Pečnik, Mujadžić, Postružnik, Tabaković). Njegova pariška faza odaje utjecaj ekspresionističke orijentacije s nekim elementima kubizma (*Pariško predgrađe*). U tome smislu M. se razvija i prvih godina boravka u domovini. Bio je član grupe »Zemlja« i sudjelovao je na njezinoj prvoj izložbi u Zagrebu 1929. Grupi je napustio 1930. U to vrijeme radi crteže sa socijalnom tematikom. Postupnim izgrađivanjem svojega lik. izraza opredjeljuje se uskoro za

O. MUJADŽIĆ, *Nogomet*. Osijek, Galerija likovnih umjetnosti

portret, intimni žanr, figuralnu kompoziciju i mrtvu prirodu (*Muslimanka*, *Vezilja*, *Nogomet*, *Akt u prirodi*). Od naglašenih kontrasta prelazi na tonski postupak s nekoliko koloristički istaknutih žarišta. Pastoznost zamjenjuje rad prozračnim lazurama koje daju Mujadžićevim interijerima osnovnu intonaciju, mekoću i toplu atmosferu. Slika motive iz bosanskoga života i krajolike iz Dalmacije, s primorja te okolice Zagreba, bez opisnih pojedi-

O. MUJADŽIĆ, *Interijer*

nosti. U kasnijim djelima (poslije 1960) traži dubinu modelirajući oblike u prostoru, i dalje sklon suptilnim akordima i sintezi boje i svjetlosti (*Akt i cvijeće*, *Interijer*). M. se isticao kao nadaren i osjetljiv crtač što je osobito došlo do izražaja u crtežima muzejskih izložaka te u ilustriranju knjiga. Samostalno je izlagao u Sarajevu (1930, s K. Ružičkom), Zagrebu (1933) i Tuzli (1978/79).

LIT.: M. Peić, Omer Mujadžić, *Vjesnik*, 13. IX 1956. — B. Gagro, »Zemlja« između uzroka i posljedice, u katalogu: *Kritička retrospektiva »Zemlja«*, Zagreb 1971. — I. Zidić, *Slikarstvo, grafika, crtež, ibid.*, Zagreb 1971. — Z. Tonković, *Autoportret u novijem hrvatskom slikarstvu* (katalog), Osijek 1977. — M. Peić, Omer Mujadžić (katalog), Tuzla 1978. — V. Maleković, *Kubizam i hrvatsko slikarstvo* (katalog), Zagreb 1981. R.

MUJEZINOVIĆ, Ismar, slikar (Osijek, 15. IV. 1942). Diplomirao na Akademiji u Zagrebu 1966. Bio je suradnik Majstorske radionice K. Hegedušića; 1973–79. predavao na Akademiji u Sarajevu. Njegove su kompozicije slikane žestokim potezom i ekspresionistički zvučnom bojom, u njima se često pojavljuje analiza pokreta u prostoru. Rana djela pripadaju novoj, angažiranoj figuraciji; poslije u sliku unosi elemente pop-arta i hiperrealizma. Samostalno je izlagao u Zagrebu, Tuzli, Sarajevu, Ljubljani, Banjoj Luci, Oslu i San Diegu.

LIT.: D. Schneider, Ismar Mujezinović (katalog), Zagreb 1968. — Ž. Sabol, Ismar Mujezinović (katalog), Zagreb 1979. R.

MUJEZINOVIĆ, Ismet, slikar (Tuzla, 2. XII. 1907 — 7. I. 1984). Završio Akademiju u Zagrebu 1929 (Lj. Babić, V. Becić). Specijalizirao zidno slikarstvo kod J. Kljakovića. Prvi put samostalno izlagao u Sarajevu 1926. God. 1931–33. boravio u Parizu, potom u Zagrebu a 1935. u Splitu; od 1936. živio u Sarajevu, od 1953. u Tuzli.

Umjetnički opus I. Mujezinovića sastoji se iz tri cjeline. U vrijeme studija slika u duhu konstruktivne estetike trećeg desetljeća (portreti obitelji